

PÖLLUMAJANDUSE REGISTRITE JA INFORMATSIOONI AMET

15. maist võetakse PRIAs vastu pindala- ja maaelu arengu loomapõhiste toetuste taotlusi

Pindala- ja maaelu arengu loomapõhiste toetuste taotluste vastuvõtt algab 15. mail ning kestab 16. juunini. Taotluste esitamine toimub ainult e-PRIA vahendusel aadressil epria.pria.ee.

Sel aastal saab taotleda ainult programm-perioodi 2023–2027 toetusi. Täpse toetuste nimekirja leiате artikli juurde lisatud infograafikalt. Kuna mitmed toetuste nõuded on muutunud, siis palume taotlejatel kindlasti neile tähelepanu pöörata. Kõikide toetuse nõuete ning muudatuste kohta leiате infot PRIA kodulehelt pria.ee vastava toetuse lehel.

Esimest korda saab kasutada eeltäidetud taotlusvormi

Taotlejatel, kes taotlesid pindalatoetusi ka 2024. aastal, on sel aastal võimalik e-PRIAs pindalatoetuste taotlust täitma asudes valida, kas kasutada 2024. aasta taotlemise andmetega eeltäidetud taotlusvormi või eeltäitmata vormi. Eeltäidetud taotlusvorm sobib eelkõige neile, kellel pole võrreldes eelmise aastaga palju muudatusi toimunud. Eeltäidetud taotlusvormile kuvatakse ette samad valikud ja taotlemise märged, mis taotleja oli teinud eelmisel aastal.

Eeltäidetud taotluse andmed tuleb enne taotluse esitamist hoolikalt üle kontrollida – muutunud võivad olla külvatud põllumajanduskultuurid, vahekultuurid, põllu kasutamise otstarve, taimekaitsevahendite kasutamine, taotlusalused loomaliigid jm. Juhul, kui andmed on muutunud, tuleb need viia vastavusse tegeliku olukorraga.

Need, kes valivad eeltäitmata taotlusvormi, peavad kõik taotlemise märged ise tegema.

Täita tuleb sotsiaalse tingimuslikkuse nõudeid

1. jaanuarist seoti pindala- ja loomatoetuste täies mahus saamine töö- ja tööõhve-tingimuste ehk sotsiaalse tingimuslikkuse nõuete täitmisega. Nõuded kehtivad tööandjale Eestis juba praegu ning midagi uut juurde ei lisandu. Nõuete täitmist kontrollib ka edaspidi Tööinspeksioon (TI) senise töökorralduse alusel, täiendavat kontrolli toetuste taotlemisega seoses ei tehta. Sotsiaalse tingimuslikkuse rikkumiseks loetakse rikkumist hetkest, mil taotleja on saanud TI-lt ettekirjutuse. Sõltuvalt nõude rikkumisest vähendab PRIA TI-lt saadud info alusel pindala- ja loomatoetusi üldjuhul 1–5%.

Käesoleval aastal saab taotleda järgnevas nimekirjas toodud toetuseid.

1. Strateegiakava 2023–2027 (ÜPP SK 2023–2027) otsetoetused:

- Põhisissetuleku toetus (PST)
- Ümberjaotav toetus (ÜJT)
- Noore põllumajandustootja toetus (NPT)
- Tera- ja kaunvilja kasvatamise otsetoetus (TVK)
- Puu- ja kõõgilvilja ning marjakultuuride kasvatamise otsetoetus (PKV)
- Seemnekaartuli kasvatamise otsetoetus (SKT)
- Keskonnasõbraliku majandamise toetus (KSM)
- Mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetus (MAHE)
- Ökoalade toetus (ÖKO)
- Ökosüsteemiteenuste säilitamise toetus (ÖST)
- Mesilaste korjeala toetus (MESI)

2. Strateegiakava 2023–2027 (ÜPP SK 2023–2027) maaelu arengu toetused:

- Loomade heaolu toetus (LHT)
- Kohalikku sorti taime kasvatamise toetus (SORT)
- Ohustatud tõugu looma pidamise toetus (OTL)
- Loomade tervist edendavate kõrgemate majapidamisnõuete toetus (KMN)
- Mahepõllumajandusliku loomakasvatuse toetus (MAHEL)
- Turvas- ja erodeeritud mulla kaitse toetus (MULD)
- Põhjavee kaitse toetus (PÕHJAVESI)
- Pinnavee kaitse toetus (PINNAVESI)
- Pärandniidu hooldamise toetus (NIIT)
- Väärtusliku püsirohuma sa säilitamise toetus (VPR)
- Turvas- ja erodeeritud mullaga väärtusliku püsirohuma kaitse toetus (MULD-VPR)
- Põhjavee kaitse alal asuva väärtusliku püsirohuma kaitse toetus (PÕHJAVESI-VPR)

Põllusaared on toetusõiguslikud ka põllumaa servas

Maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõuetes on muutunud maastikuelementide säilitamisel põllusaare käsitletus. Kui varasemalt loeti säilitatavaks ning toetusõiguslikuks maastikuelemendiks ainult selline põllusaar, mis oli põllumaaga ümbritsetud, siis nüüd võib põllusaar põllumaaga ka külgineda. Põllusaar ei sobi säilitatavaks maastikuelemendiks juhul, kui ta külgneb sellise ala või maastikule iseloomuliku vormiga, mille suhtes ta pole selgesti eristatav (näiteks metsa äär). Põllusaar saab külgineda näiteks teede, veekogude, õuealade või teiste maakasutuse tüüpidega (püsirohuma, püskikultuurid).

Ökoalade toetuse (ÖKO) nõuded muutuvad

Käesolevast aastast ei ole lubatud määratleda ökoaladena ainult lämmastikku siduvaid põllumajanduskultuure. Edaspidi võivad nõuded põllumajanduskultuurid moodustada kuni 50% kõigist määratletud ökoaladest.

Rohumaaribade nõue on muutunud paindlikumaks. Rohumaariba arvestusse sobivad kuni 18 m laiused rohumaaribad.

Muutunud on ÖKO toetuse minimaalsed ja maksimaalsed ühikumäärad, mis jäävad järgmistesse vahemikesse:

- ühe hektari põllumaa kohta 12 kuni 21 eurot,

- rohumaariba aluse maa kohta 100 kuni 150 eurot ja
 - maastikuelemendi aluse maa kohta 180 kuni 220 eurot.
- Täpsed ühikumäärad selguvad hiljemalt 10. veebruaril 2026.

KSM toetuse taotlejate e-põlluraamatu kasutamine

Tulenevalt veeseadusest on põlluraamatu pidamise kohustus kõigil põllumajandusega tegelevatel maade harijatel ja hooldajatel, kuid keskkonnasõbraliku majandamise toetuse (KSM) taotlejad peavad põlluraamatut pidama elektroonselt. See tähendab, et KSM toetuse saamiseks on kohustus pidada e-põlluraamatut.

Nõue hakkas kehtima eelmise aasta 15. juulil. Sel aastal on nõuet täiendatud ja taotlejad peavad 1. maist kasutama sellist elektroonset põlluraamatut, mis on liides-tatud PRIA põldude haldamise teenusega või siis kasutamagi PRIA e-põlluraamatut. 1. maist on PRIA teenusega liidestunud kõik Eesti suuremad e-põlluraamatu teenuse-pakkujad ehk eAgronomi, Põlluraamatu Abimasina ning TERAKEse kaudu saab e-PRIAga andmeid jagada.

Kui KSMi taotleja kasutab liidestunud teenusepakkuja teenust, siis peab ta oma põlluraamatu andmeid PRIAga jagama vastavalt kasutatava tarkvara tehnilisele lahendusele. See tähendab, et andmevahetus eratarkvara ja PRIA e-põlluraamatu vahel toimub ainult kliendi teadmisel ja aktiivsel osalusel. Kui põllupidaja kasutab PRIA e-põlluraamatut, siis ei ole täiendavalt midagi vaja teha. Kui taotleja kasutab elektroonset põlluraamatut, mis PRIA süsteemiga 1. maiks ei liidestunud, aga ta soovib KSM toetust taotleda, siis peab ta hakkama kasutama kas PRIA e-teenust või mõnda ühendatud eratarkvara.

Põllumehed, kes KSM toetust ei taotle, võivad põlluraamatut pidada endale sobival viisil. PRIA e-põlluraamatut saavad kasutada kõik PRIA kliendid, sõltumata sellest, kas toetusi taotletakse või mitte.

KSM toetuse taotleja, kes kasvatab nisu, peab koostama N-bilansi

Lämmastiku- ehk N-bilansi koostamine on nõue, mis 2025. aastal kohaldub üksnes põldudele, kus kasvatatakse põhikultuurina nisu. Nõude täitmine eeldab e-põlluraamatuse kantud andmeid ning tulemus arvutatakse e-põlluraamatus automaatselt. Kui taotleja kasutab PRIAga liidestatud eratark-

vara, siis piisab, kui andmed e-PRIAsse edastatakse, rohkem midagi teha ei ole vaja. Oluline on, et e-põlluraamat on korrektselt täidetud ja sisaldab tegeliku saagikuse andmeid. Kui N-bilansi tulemus on KSM taotlejal arvatud hiljemalt kohustuseaasta 1. detsembriks, siis loetakse toetuse nõue täidetuks.

Juhime tähelepanu, et N-bilansi tulemus on soovitus, mille võib võtta aluseks väetiste optimaalsemal kasutamisel. Lõplikud otsused, kuidas põllul majandada, teeb põlluharija ise. Arvestada tuleb põllu eripärade ja lähtuda seaduse normidest.

KSM toetus ja lubjatarbekaardid

KSM toetuse taotlejal on võimalik lisaks põhitegevuse toetusele taotleda toetust lisategevuste eest. Üheks selliseks lisategevuseks on happelise mulla lupjamine, mille eest toetuse saamise tingimuseks on muuhulgas põllu kohta koostatud lubjatarbekaardi olemasolu.

Lubjatarbekaart peab lähtuma maaeluministri 19. detsembri 2018. a määruse nr 75 „Maaparandushoiutööde nõuded“ lisast „Põllumajandusmaal muldade lubjatarbe määramine“ ja taimedele omastatava kaltsiumi sisaldusest. Lubjatarbekaartide esitamine tähtaeg on 1. detsember 2025.

Kui lubjatarbekaart on koostatud Maaelu Teadmuskeskuses (METKis) analüüsitud mullaproovide alusel, siis on need taotlejale kättesaadavad PRIA põldude haldamise teenuses. Need leiab konkreetse põllu juurest, vajutades nuppu „Lupjamissoovitused“. Kui taotlejal on mõnes muus laboris analüüsitud mullaproovide põhjal koostatud lubjatarbekaart, näiteks Agriconi poolt või Yara analüüside põhjal METKis koostatud kaart, siis tuleb see kliendil PRIA ise esitada. Seda saab teha elektrooniliselt e-PRIA kaudu või saates lubjatarbekaardi e-posti aadressil info@pria.ee.

Iva äpp

Iva äpiga saab taotleja saata PRIA-le fotosid põldude olukorra täpsustamiseks. Iva äppi kasutades on võimalik oma põldudest fotosid ka ette teha ja need hiljem laekunud fotoülesandega PRIA-le saata.

Keskkonnasõbraliku majandamise toetuse (KSM) taotlejatele kehtib nõue, et nad peavad põllust foto tegema just Iva äpiga. Foto tuleb teha orgaanilise multši lisategevuse puhul, aga sellest aastast ka maasikaridades multši kasutamise ning vahetult kultuuride kasvatamise lisategevuse taotlemisel, et tõendada nõuete täitmist. Neil juhtudel saadetakse taotlejatele automaatsed fotoülesanded. Laekunud fotosid hindab tehisintellekt. Juhime tähelepanu, et fotode saatmata jätmine toob kaasa toetuse vähenduse.

Sellel aastal võtab Iva äpi kasutusele ka Põllumajandus- ja Toiduamet, kes hakkab fotoülesandeid kasutama mahepõllumajandusliku taimekasvatuse toetuse kontrollides.

Taotleja peab olema maa tegelik kasutaja ja tal peab olema maa kasutamiseks ka õigus

Toetust saab taotleda põllumajandusmaa kohta, mida taotlejal on õigus kasutada taotluse esitamise aasta 15. juuni seisuga. Kui taotlejal puudub põllumajandusmaa kasutusõigus, kuid vaatamata sellele hakkab ta maad harima ning taotleb põllumajandusmaa kohta toetust, rikub ta toetuse saamise nõuet ning selle maa osas jäetakse taotlus rahuldamata. Toetuse saamise eeldusteks on nii maa kasutusõiguse olemine kui ka maal põllumajandusliku tegevusega tegelemine ja sellega seotud kulutuste tegemine.

Kui eraomandis olevate maade puhul võivad kokkulepped maa omaniku ja kasutaja vahel olla suulised, siis riigimaade kasutamiseks peab olema kirjalik leping. Ka eraomandi puhul on soovituslik võimalike segaduste ja vaidluste vältimiseks sõlmida lepingud kirjalikult. Taotlejad peavad veenduma, et isik, kellega nad kasutuslepingu sõlmivad, on õigustatud maad neile kasutada andma. Maade omanike kohta saab infot kinnistusraamatust.

Riigimaadega seotud lepingute andmed on kantud riigi kinnisvararegistrisse. Infot katastriüksuste omandivormi, maa maksustamishinna ja riigimaade lepingute kohta saab kaardikeskkonnast KATRI (riigivara.kataster.ee). Sealt leiab info riigivara valitseja või volitatud asutuse kohta, kelle poole maa rendile võtmise sooviga pöörduda. Riigimaale sõlmitud põllumaa rendi- ja kasutusvalduse lepinguid haldab Maa- ja Ruumiameti riigimaade osakond. Rendi-lepingute haldamisega tegeleb müügi- ja rendibüroo ning kasutusvalduse lepingutega kasutusvalduse ja hoonestusõiguse büroo.

PRIA on välja töötanud e-teenuse, mille abil saavad maaomanikud e-PRIAst vaadata neile kuuluvatele maadele taotletud toetuste kohta käivat infot. Info saamiseks ei pea olema PRIA klient, esmakordsel sisse logimisel tuleb vaid nõustuda e-PRIA kasutustingimustega. Esmalt tuleb valida, keda soovitakse PRIA e-teenuste kasutamisel esindada. Seejärel tuleb valida e-PRIAs menüürealt „Registrid“, järgmiseks „Põllumassiivide register“ ning sealt „Maakasutuspäringud“. Ekraanile kuvatakse katastriüksused, mis kinnistusraamatu andmetel kuuluvad valitud esindatavale. Sealt saab valida üksused, mille kohta taotlemise infot soovitakse.

Pinnaseiresüsteem ja kohapealsed kontrollid

2023. aastal läks toetuste kontrollisüsteem kogu Euroopas üle pinnaseirele. Pinna-

seire abil kontrollitakse seiratavaid nõudeid kõikidel taotlusalustel põldudel ning niitudel ehk Eestis ligi miljonil hektaril põllumajandusmaal.

Pinnaseiret tehakse satelliidipiltide aegri-dade põhjal. Põllu kohta kogutakse andmeid ning jälgitakse taimede vegeta-siooniga seotud muutusi maist septembrini.

Pinnaseire rakendamine tõi taotlejatele paindlikkuse teha seiratavate nõuete osas taotlusel muudatusi kuni 1. novembrini. Eelmiste aastate kogemus näitab, et taotlejad kasutasid muutmise võimalusi aktiivselt.

Küll on paindlikkuse lisamine toonud kaasa kogu kontrolliprotsessi pikendamise. Sageli järgneb seirele intensiivne suhtlus taotlejatega ja vajadusel ka kohapeal käimine, selgitamaks välja lõplikku tulemust. Kui suhtluse tulemusena taotlust muudetakse, tähendab see PRIA-le muudatusega seotud nõuete osas selliste põldude või kogu taotluse uuesti üle vaatamist ja seda palju hilisemas etapis kui eelmistel programmiperioodidel. Samas on paindlikkuse lisandumine positiivne, sest toetust makstakse nõuetele vastavatele maadele.

Toetuse nõudeid, mille täitmist pole võimalik pinnaseiresüsteemiga hinnata, kontrollitakse valimi alusel kohapealses kontrollis.

Rõhutame, et kõik muudatusavaldused vaadatakse eraldi läbi ning otsus, kas muudatuse tegemine on lubatud või mitte, tehakse iga avalduse kohta eraldi.

Erandlikud asjaolud

Kui põllumajandustootjal ei ole võimalik täita toetuse nõudeid vääramatu jõu või erandlike asjaolude tõttu, tuleb sellest PRIA-t esimesel võimalusel kirjalikult teavitada. Teavitust tuleb saata e-postiga aadressil info@pria.ee. Teavituses tuleb märkida, millist nõuet ei ole taotlejal võimalik täita ning sõltuvalt nõudest tuleb teavituses märkida ka põllumassiivi/pärandniidu nr, põllu/ala nr, põllu/ala pindala, millel nõuet täita ei saa. Vääramatuks jõuks ja erandlikuks asjaoluks loetakse selliseid asjaolusid, mida taotleja ei saanud mõjutada ja mille tagajärgi ei olnud tal võimalik vältida.

Maakondlike esinduste külastamiseks tuleb broneerida aeg

Toetuste taotluse esitamiseks saab kasutada PRIA maakondlikes esindustes asuvaid kliendiarvuteid, kuid esindused on avatud ainult eelneva broneeringu alusel. Sobiva aja esinduse külastamiseks saab valida kas esmaspäevaks, teisipäevaks, kolmapäevaks või neljapäevaks. Kohtumise broneerimine on lihtne – seda saab teha PRIA kodulehe broneerimissüsteemi kaudu aadressil pria.ee/broneering. Abi saab ka, helistades meie infotelefonidel – kontaktid leiab pria.ee/uldkontaktid.

Volituste andmine toetuste taotluste esitamiseks

Toetuse taotlejal on võimalik anda volitused ausaldusväärsele isikule, kes tema eest saab toetuste taotlust esitada. Volituse saab vormistada e-PRIAs või soovituslikul vormil, mis on kättesaadav veebilehel pria.ee -> Registrid -> Kliendiregister -> Esindusõigused ja volitused.

Taotlemisel saab kasutada nõustajate abi

Alates eelmisest aastast pakutakse toetuste taotlemise ja elektrooniliste andmekogude kasutamise nõuandeteenust lõppkasu-saajatele, kellele ei ole määratud toetust Euroopa Liidu ühise põllumajanduspo-liitika rakendamise seaduse alusel, see tähendab, et sihtgruppi kuuluvad alustavad ettevõtjad. Toetuste taotlemise nõuan-deteenus on abikõlblik kuni kahel aastal. Sihtgruppi kuuluv isik saab teenust kasu-tada soodsamatel tingimustel, st teenuse eest tuleb tasuda 10% omaosalust. Need, kes sihtgruppi enam ei kuulu, saavad taot-lusprotsessiga kursis olevatelt nõustajatelt endiselt abi, kuid osutatud teenuse eest tuleb täies mahus ise tasuda.

Soodustingimustel osutatavat nõuan-deteenust saavad pakkuda eksperdid, kellel on Maaelu Teadmuskeskuse (METK) hinnangul nõuandeteenuse osutamiseks piisavad teadmised ja kogemused. Kõikide nõustajate kontaktid, kelle teenuse kasu-tamisel on võimalik kasutada nõuandeteenuse osutamise toetust ja tasuda nõustajale vaid omaosaluse maksumus, on leitavad e-PRIAs menüüpunktis „Nõuandeteenused“ ja METKi kodulehel.

PRIA pindala- ja loomatoetuste infotelefon 737 7679

PRIA põldude registri infotelefon 737 7660

2025. aastal antavate toetuste kohta saab täpsemat infot PRIA kodulehelt pria.ee/toetused/strateegiakava-ning-arengukava-toetused-2025.

19. mail kell 9.00–10.30 toimub Zoomis veebi-seminar, kus PRIA tutvustab, kuidas tänava toetuste taotlemine e-PRIAs käib ja milliseid muudatusi tuleb silmas pidada. Täpse info ja lingi liitumiseks leiате meie kodulehelt.

PINDALA- JA LOOMATOETUSTE INFO:
Tel: 737 7679
info@pria.ee
www.pria.ee

PRIA MAAKONDLIKUD ESINDUSED: • **Harjumaa:** Teaduse 2, Saku • **Hiiumaa:** Leigri väljak 5, Kärdla • **Ida-Virumaa:** Pargi 15, Jõhvi • **Jõgevamaa:** Suur 3, Jõgeva • **Järvamaa:** Pärnu tn 58, Paide • **Läänemaa:** Jaani 10, Haapsalu • **Lääne-Virumaa:** Fr. R. Kreutzwaldi 5/2, Rakvere • **Põlvamaa:** Puuri tee 1, Põlva • **Pärnumaa:** Roheline 64, Pärnu • **Raplamaa:** Tallinna mnt 14, Rapla • **Saaremaa:** Komandandi 6, Kuressaare • **Tartumaa:** Tähe 4, Tartu • **Valgamaa:** Kesk 12, Valga • **Viljandimaa:** Vabaduse plats 2, Viljandi • **Võrumaa:** Katariina allee 7, Võru • **Maakondliku esinduse külastamiseks palume aeg ette broneerida. Esindused on avatud vaid broneeringu alusel.**